

Handläggare

Lena Carling

Telefon: 08 508 36 000

Till

Äldrenämnden

Den 21 mars 2023

Förslag om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordandet av och utlämnade av läkemedel och teknisk sprit.

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/109

Beslut

Äldreförvaltningen överlämnar kontorsutlåtandet som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en remiss där Läkemedelsverket föreslår en förändring av föreskrifterna (HSLF-FS202:75) om förordande av och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit.

Förslaget innebär att sjuksköterskor ges behörighet att rekvirera läkemedel och teknisk sprit för behandling av människa. Vidare föreslås ändringar med anledning av sjuksköterskornas rekvisitionsrätt, kraven för vilka uppgifter som ska anges på en rekvisition och vad en verifikation ska innehålla.

Äldreförvaltningen bedömer att förslaget om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter om förordandet av och utlämnade av läkemedel och teknisk sprit inte ger någon påverkan på äldreomsorgens verksamheter.

Bakgrund

Läkemedelsverket har tagit fram förslag på ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit. Förslaget innebär att sjuksköterskor ges behörighet att rekvirera läkemedel och teknisk sprit för behandling av människa. Vidare föreslås ändringar med anledning av sjuksköterskornas

rekvisitionsrätt, kraven för vilka uppgifter som ska anges på en rekvisition och vad en verifikation ska innehålla.
Behörighet att förordna läkemedel regleras i 2 kap. Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit. Fram till år 2001 fanns regleringen i Läkemedelsverkets receptföreskrifter. Enligt de föreskrifterna fick sjuksköterskor som uppfyllde krav på utbildning och villkor förskriva vissa läkemedel och rekvirera läkemedel och teknisk sprit. År 2001 överfördes befogenheten att förskriva om sjuksköterskors förskrivningsrätt från Läkemedelsverket till Socialstyrelsen. Befogenheten för Socialstyrelsen omfattade då enbart rätten att förskriva läkemedel. Från och med den 1 januari 2021 reglerar Läkemedelsverket sjuksköterskors rätt att förskriva läkemedel. I dessa föreskrifter regleras nu endast att sjuksköterskor har rätt att förskriva vissa läkemedel, inget anges om rätt att rekvirera läkemedel.

Ärendet

Det finns ett behov av att sjuksköterskor får rätt att rekvirera läkemedel och teknisk sprit för att hälso- och sjukvården bäst ska kunna nyttja sina personalresurser. Erfarenheter från när sjuksköterskorna hade en författningsreglerad rätt att rekvirera läkemedel visar att den hanteringen inte medförde några risker för patientsäkerheten. Det är därför idag en brist att sjuksköterskor inte har rätt att rekvirera läkemedel enligt nu gällande föreskrifter.

Vad som ska uppnås

För att möta behovet av att på ett bättre sätt kunna nyttja personalresurserna inom hälso- och sjukvården ser Läkemedelsverket att HSLF-FS 2021:75 bör ändras så att sjuksköterskor åter får rätt att rekvirera läkemedel och teknisk sprit för behandling av människa. Detta avser rekvisition av läkemedel och teknisk sprit för användning inom hälso- och sjukvård som inte bedrivs på sjukhus.

Vad som föreslås

Läkemedelsverket föreslår en ny paragraf i HSLF-FS 2021:75, 2 kap. 11 a §, som anger att en sjuksköterska får rekvirera läkemedel och teknisk sprit för behandling av människa till hälso- och sjukvårdsverksamhet under vissa angivna förutsättningar.

Den första förutsättningen är att sjuksköterskan är verksam hos en vårdgivare. Vidare ska rekvisitionen utfärdas inom ramen för anställningen eller uppdraget som sjuksköterska. Det krävs också att det rekvirerade läkemedlet eller den tekniska spriten ska användas i vårdgivarens hälso- och sjukvårdsverksamhet. Sjuksköterskor utan

förskrivningsrätt föreslås kunna rekvirera läkemedel och teknisk sprit.

Enligt vad Läkemedelsverket erfar finns inget stort behov av att sjuksköterskor ges rätt att rekvirera narkotiska läkemedel till andra vårdinrättningar än sjukhus. Läkemedelsverket föreslår därför att sådana läkemedel inte ska få rekvireras av sjuksköterska. Om berörda vårdgivare har behov av narkotiska läkemedel i sin verksamhet måste sådana rekvisitioner därför även fortsättningsvis utfärdas av läkare.

I 8 kap. 43 § HSLF-FS 2021:75 anges vad en verifikation ska innehålla. Läkemedelsverket föreslår att utöka kravet på uppgifter när verifikationen avser läkemedel eller teknisk sprit som utlämnats mot en rekvisition som utfärdats av en sjuksköterska. I ett sådant fall ska verifikationen även innehålla uppgift om vårdgivare och enhet i enlighet med den föreslagna bestämmelsen i 6 kap. 5 a §.

I bilaga 5 i HSLF-FS 2021:75 anges vilka läkemedel som sjuksköterskor med förskrivningsrätt får förskriva. Läkemedelsverket föreslår att bilagan uppdateras.

Behörighet att förordna läkemedel regleras i föreskrifterna HSLF-FS 2021:75 liksom vilka läkemedel en sjuksköterska har rätt att förskriva. De nu aktuella förslagen utgör ändringar i befintliga föreskrifter i dessa avseenden. Läkemedelsverket bedömer att något alternativt sätt att genomföra föreslagna ändringar därför inte finns.

De som berörs av regleringen

De som berörs av de föreslagna ändringarna är vårdgivare som bedriver hälso- och sjukvård och vars verksamhet innefattar rekvirering av läkemedel och teknisk sprit.

Läkare och sjuksköterskor som arbetar inom hälso- och sjukvårdsverksamhet som inte bedrivs på sjukhus berörs eftersom sjuksköterskor föreslås få en författningsreglerad rätt att rekvirera läkemedel och teknisk sprit. Det medför att sjuksköterskor kommer att kunna utföra en administrativ uppgift som annars måste utföras av läkare.

Befogenheter

Vårdgivare kan behöva ändra sina rutiner rörande rekvirering av läkemedel och teknisk sprit då en ny personalkategori får rätt att rekvirera dessa varor och ytterligare uppgifter ska anges på sådana rekvisitioner. För de vårdgivare som använder elektroniska beställningssystem för rekvisitions hantering kan ändringar behöva göras i dessa system för att de nya uppgifterna ska kunna anges. Hur omfattande sådana ändringar skulle bli beror på systemens nuvarande utformning.

Läkemedelsverket gör bedömningen att föreskriftsändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt eftersom ändringen medför en möjlighet att mer effektivt nyttja hälso- och sjukvårdens resurser. För det fall förslagen innebär att ändringar behöver göras i en aktörs systemstöd som kräver viss tid för genomförande bör det gå att hantera rekvisitioner och verifikationer på annat sätt under övergångstiden. Det finns inga författningskrav på särskild systemteknisk hantering av dessa handlingar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen vill framhålla att teknisk sprit används huvudsakligen inom forskning och mottagningsverksamheter. Det förekommer ytterst sällan inom äldreomsorgens verksamheter.

Äldreförvaltningen bedömer att förslaget om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter om förordande av och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit inte ger någon påverkan på äldreomsorgens verksamheter.

Sjuksköterskor med behörighet har möjlighet att rekvirera patientbundna läkemedel via Pascal, vilket är ett elektroniskt ordinationsverktyg där patienten får sina mediciner fördelade i påsar. De sjuksköterskor som också har förskrivningsrätt har dessutom möjlighet att ordinera och rekvirera läkemedel enligt särskild lista till enskild patient som är inskriven i Pascal.

Via regionens elektroniska läkemedelsbeställning, Proceedo, beställer vissa sjuksköterskor med särskild behörighet och ansvar läkemedel till verksamhetens akutläkemedelsförråd. Läkemedelsförrådet innehåller läkemedel som ska täcka akuta och tillfälliga behov av medicinering för den enskilde. Här ingår även vissa narkotikaklassade läkemedel.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Linda Hammes
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilagor

Föreskrifter om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit;

Remiss - Förslag om ändring av Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit